



BOLESTI I ŠTETNICI SALATE, ENDIVIJE I KUPUSNJAČA



HRVATSKI ZAVOD ZA POLJOPRIVREDNU
SAVJETODAVNU SLUŽBU



HRVATSKI ZAVOD ZA POLJOPRIVREDNU
SAVJETODAVNU SLUŽBU

SADRŽAJ

Uvod.....	3
Mjere zaštite salate, endivije i kupusnjača.....	3
Bolesti i štetnici salate i endivije	5
Gljivične bolesti salate i endivije.....	5
Bakterijske bolesti salate i endivije.....	8
Viroze salate i endivije.....	9
Štetnici salate i endivije	9
Bolesti i štetnici kupusa	11
Gljivične bolesti kupusa.....	11
Bakterijske bolesti kupusa	13
Štetnici kupusa.....	13
Literatura.....	15

Božena Beljan, dipl. inž. agr., mr. sc. Ivana Župić
**BOLESTI I ŠTETNICI
SALATE, ENDIVIJE I KUPUSNJAČA**

Izdavač: **H**RVATSKI ZAVOD ZA POLJOPRIVREDNU SAVJETODAVNU SLUŽBU
Fra Andrije Kačića Miošića 9, 10 000 Zagreb
Telefon: 385 - (0)1 - 4882 700
Fax: 385 - (0)1 - 4882 701
e-mail: hzpss@hzpss.hr
<http://www.hzpss.hr/>

Glavni urednik: dr. Ivan Katalinić

Tehnički urednik: Damir Ravlić • Tisak: FiLeDaTa • Tiskano u 1000 primjeraka

• Zagreb, 2002. •



Zaštitu je važno obaviti prije nego se gusjenice zavuku u glave, uz što veću količinu vode i dodatak okvašivača.

7. LISNE SOVICE (*Mamestra brassicae*, *Mamestra oleracea*, *Autographa gamma*)

Štetu čine gusjenice izgrizajući lišće. Pogoduju im gusti nasadi koji zadržavaju vlagu, kao i nasadi intenzivno gnojeni dušikom. Povremeno se javljaju u velikom broju. I slaba zaraza zahtijeva primjenu insekticida, i to dok su gusjenice manje od 2,0-2,5 cm.



- Osim lisnih sovice, kupus napadaju

g u s j e n i c e
velikog i malog
k u p u s a r a ,
ličinke kupusnih



pipa, mušica komušarica. Zaštita se temelji na uništavanju ostataka zaraženih biljaka, poštivanju što šireg plodoreda ili uporabi insekticida, pazeći na karencu.

8. U područjima gdje se kupus intenzivno uzgaja javlja se kupusna nematoda - *Heterodera cruciferae*. U obalnom području javlja se duhanov trips - *Trips tabaci*.

LITERATURA

1. Davis, R. M., Subbarao, K. V., Raid, R. N. Kurtz E. A. 1997. Compendium of Lettuce Diseases. St. Paul.
2. Igrc Barčić, J., Maceljčki, M. 2001. Ekološki prihvatljiva zaštita bilja od štetnika. Čakovec.
3. Maceljčki, M. 1999. Poljoprivredna entomologija. Čakovec.
4. Maceljčki, M., Kišpatić, J. i sur. 1987. Zaštita povrća. Zagreb.
5. Maceljčki, M., i sur. 1997. Zaštita povrća od štetočinja. Zagreb.
6. Oštrc, L.J. 1998. Zoologija štetne i korisne životinje u poljoprivredi. Čakovec.
7. Pollini, A., Ponti, I., Laffi, F. 1989. Fitofagi delle piante ortive. Verona.
8. Ponti, I., Laffi, F. 1990. Malattie crittogamiche delle piante ortive. Verona.
9. Stanković, A., Godec, H. 1984. Mala poljoprivredna biblioteka-Program zaštite povrća. Novi Sad.



3. KUPUSNA MUHA (*Phorbia/Delia brassicae*)

Vrlo čest i važan štetnik kupusa koji u našim uvjetima ima tri do četiri generacije.

Napadnute biljke zaostaju u rastu, ne formiraju glavu ili je ona malena, lišće postaje sivo-ljubičasto. Biljke venu, poliježu, lako se

čupaju, korijen trune, a u njemu se nalaze ličinke muhe.

Preventivne mjere kemijske zaštite treba provoditi u područjima gdje se muha redovito javlja, a sastoj se u tretiranju kljališta granuliranim insekticidima na osnovi dimetoata ili prskanjem. Nakon presađivanja preporučuje se zaliti biljke insekticidima, a prskati insekticidima u tijeku razvoja biljaka, u vrijeme leta muhe i odlaganja jaja, također insekticidima na osnovi dimetoata.

4. KUPUSNE STJENICE (*Eurydema ventrale, Eurydema oleraceum*)

Često napadaju kupus, naročito presad i mlade biljke. Zbog sisanja ličinki na listu se javljaju bjeličaste pjege, unutar kojih se tkivo suši. Pogoduje im toplo i suho vrijeme.



Preporučuje se zaštita presada čim se uoče stjenice, a na polju se insekticidi primjenjuju samo za jakog napada. Upotrebljavaju se insekticidi na osnovi pirimifos metila, dimetoata ili piretroidi.

5. LISNE UŠI (*Brevicoryne brassicae*)

Najvažnija je lisna uš, koja na napadnutim biljkama uzrokuje deformiranje lišća, koje žuti i suši se. Biljke zaostaju u rastu i ne formiraju glave. Na donjoj strani lista nalaze se brojne kolonije pokrivene brašnastim,

voskastim prevlakama. Ima petnaestak i više generacija godišnje, ovisno o vremenskim uvjetima.

Preporučuje se kemijska zaštita insekticidima koji udovoljavaju karenci (piretroidi, neonikotinoidi), uz kvalitetno tretiranje i dodatak okvašivača s obzirom da je štetnik na naličju i da je zaštićen voštanom prevlakom.

6. KUPUSNI MOLJAC (*Plutella xylostella*)

Štete čine gusjenice, praveći najprije mine u listu, onda karakteristične prozorčice, a na kraju izgrizu cijelo lisno tkivo. U obalnom području ima i do šest generacija, koje se međusobno preklapaju i čine štetu tijekom cijele vegetacije.

UVOD

Proizvodnja povrtnarskih kultura zauzima sve važnije mjesto u ukupnoj biljnoj proizvodnji. Zato su potrebni što racionalniji i ekološki opravdani uvjeti uzgoja. Obiteljska poljoprivredna gospodarstva koja se bave ovom proizvodnjom teže što racionalnijoj zaštiti, koja uključuje dobro poznavanje bolesti i štetnika, kao i mjera njihova suzbijanja. Stoga smo u ovoj brošuri nastojali odgovoriti na neke od upita proizvođača o bolestima i štetnicima koji su najčešći pri proizvodnji salate, endivije i kupusnjača.

MJERE ZAŠTITE SALATE, ENDIVIJE I KUPUSNJAČA

Mjere zaštite salate, endivije i kupusnjača dijele se na:

- preventivne,
- kurativne.

Preventivne mjere zaštite provode se radi sprečavanja pojave biljnih bolesti, štetnika i korova:

1. Agrotehničke mjere:

- pogodno tlo i pogodni klimatski uvjeti, preduvjet su uspješne proizvodnje,
- optimalna gnojidba,
- plodored,
- deklarirano sjeme i sadni materijal.

2. Uzgoj otpornijih kultivara (sorte i hibridi):

- brojni kultivari otporni su ili tolerantni na ekonomski važnije biljne bolesti i štetnike.

3. Mehaničke mjere:

- odstranjivanje i uništavanje biljnih ostataka nakon berbe,
- sadnja deklariranog sadnog materijala.

4. Fizikalne mjere:

- uporaba topline za suzbijanje biljnih bolesti, štetnika i korova u tlu (termička sterilizacija tla - zagrijavanje tla vodenom parom ili sunčanom toplinom).

5. Kemijske mjere:

- kemijska sterilizacija tla pripravcima na osnovi dazometa.

Kurativne mjere zaštite primjenjujemo nakon pojave biljnih bolesti, štetnika ili korova.

1. Biološke mjere:

- uporaba prirodnih neprijatelja (uzročnici bolesti, predatori i paraziti),
- traže mnogo veće znanje od znanja potrebnog za uobičajeni način zaštite bilja.

2. Kemijske mjere:

- koriste se samo kad je prijeko potrebno i na način kojim se ne ugrožava zdravlje čovjeka i korisnih organizama,
- s obzirom na kratki ciklus proizvodnje salate i endivije, pri uporabi sredstava za zaštitu bilja treba strogo poštivati karencu (broj dana koji mora proći od posljednjeg tretiranja do berbe).

Razvoj biljnih bolesti i štetnika potrebno je pratiti tjednim vizualnim pregledima nasada da bi se preventivne ili kurativne mjere zaštite bilja mogle provesti u pravom trenutku.

4. PJEGAVOST KUPUSNJAČA (*Alternaria* spp.)

Na lišću ograničene, koncentrične pjege izaziva *Alternaria brassicicola*, najčešće kad kupus ulazi u tehnološku zriobu.



Zaštita se provodi ako je napad primijećen ranije, uporabom fungicida koji suzbijaju i plamenjaču.



BAKTERIJSKE BOLESTI KUPUSA

1. CRNA TRULEŽ PROVODNIH SNOPOVA (*Xanthomonas campestris* pv. *campestris*)

Bakterijska bolest, koja osobito stvara probleme u toplijim krajevima, zadržava se u tlu nekoliko godina, a prenosi se lisnim ušima, umjetnim kišenjem i ratilima.



Na rubovima listova odraslih biljaka vide se tamne pjege oko kojih nastaju požutjele zone unutar kojih se vide tamne, crne žile. Listovi se suše, biljka zakrčlja, ne formira glavicu, a kocen i glavna žila lista u presjeku posmeđe.

Osnovne mjere zaštite jesu plodored i sadnja rezistentnih hibrida.

ŠTETNICI KUPUSA



1. ŠTETNICI KOJI SE NALAZE U TLU (žičnjaci, grčice, sovice podzemljuše, rovc) Mogu oštetiti mlade biljke u klijalištu i u polju.

Osnovna mjera zaštite jest uporaba granuliranih insekticida na osnovi klorpirifos-etila prije sjetve ili sadnje.

2. KUPUSNI BUHAČI

(*Phyllotreta nemorum*, *Ph. atra*, *Ph. nigripes*, *Ph. undulata*)

Štete prave kornjaši, izgrizajući okrugle rupice u lišću. Jak napad očekuje se za topla i suha vremena, a najviše štete nanose mladim biljkama. Tada je potrebno kemijsko suzbijanje insekticidima na osnovi diazinona, malationa, pirimifos metila ili piretroidima.

nastaju eliptične plješine.

Osnovne mjere zaštite jesu osiguranje najpovoljnijih uvjeta za klijanje, rast i razvoj, pri kojim će se razviti čvrste presadnice, koje brzo prolaze osjetljivu fazu razvoja.



Kemijska zaštita provodi se zalijevanjem kljajališta otopinom fungicida na osnovi cineba ili kaptana već u sjetvi ili nakon nicanja.

2. VENUĆA

- *Fusarium oxysporum*

Mlade biljke izgube turgor, listovi požute češće samo na jednoj strani, na presjeku kroz korijen vide se tamnožuti do smeđi provodni snopovi.



Osnovne mjere zaštite jesu sadnja relativno otpornih sorti i poštivanje plodoreda.

- *Phytophthora megasperma*

Listovi se objese, rubno dobiju crvenkastu boju, u unutrašnjosti su žilaviji, korijenje je vodenasto.



Osnovna mjera zaštite jest odvodnja suvišne vode koja pogoduje širenju ove bolesti.

3. PLAMENJAČA KUPUSA

(*Peronospora parasitica*)

Napadnute biljke gube boju, požute, listovi venu i otpadaju, na naličju nastaje siva prevlaka.

Osnovne mjere zaštite jesu:



kemijske - zaštita fungicidima na osnovi bakra i propineba u fazi kotiledona. Kasnije prskanje provodi se sistemskim fungicidima na osnovi metalaksila, oksadiksila i Al-fosetila.

preventivne - izbjegavanje uvjeta visoke relativne vlage, plodored.

BOLESTI I ŠTETNICI SALATE I ENDIVIJE

GLJIVIČNE BOLESTI SALATE I ENDIVIJE

1. POLIJEGANJE PRESADA:

- *Pythium* spp.



Napad započinje već tijekom klijanja, a uočava se nakon nicanja po gubitku boje hipokotila pri površini tla i polijeganju mladih biljaka. Kasnije se razvijaju nekroze na korijenovu vratu.

Gljiva preživi u tlu, a širi se vodom. Često se javlja u tlima s visokim postotkom organske tvari ili slabom prozračnošću. Napad je intenzivniji pri niskim temperaturama, većoj vlažnosti, slaboj osvjetljenosti i nepravilnoj gnojidbi.

Preventivne mjere zaštite ključne su pri sprečavanju polijeganja presada, a obuhvaćaju uporabu kvalitetnog deklariranog sjemena, omogućavaju brzo klijanje i dobre uvjete rasta, izbjegavanje površinskog navodnjavanja, izbjegavanje teških i slabo propusnih tala, te uporabu specijalnih supstrata za proizvodnju presada.

Kemijska zaštita provodi se uporabom fungicida na osnovi cineba.

- *Rhizoctonia solani*

Uočava se već u proizvodnji presada po tipičnom polijeganju presada. Javlja se i kasnije u proizvodnji na donjim listovima, koji su u dodiru s tlom, a prepoznaje se već izdaleka po venuću donjih listova. Te je listove potrebno pogledati s naličja, na kojem se uočavaju duguljaste pjege (na endiviji su tamnosmeđe, a na salati svijetlosmeđe) uz središnju žilu lista koja je u dodiru s tlom.



Kasnije se bolest širi unutar glave i formiraju se plosnata smeđa plodna tijela gljive.

Gljiva se zadržava u tlu, a širi se s pomoću tla, vode i vjetra. Razvoju gljive pogoduju topli i vlažni uvjeti, kakvi često vladaju u zaštićenim prostorima.

Preporučuje se provođenje preventivnih mjera zaštite, kao što su odstranjivanje i uništavanje biljnih ostataka i korova; tlo je prije sadnje potrebno preorati, a ne samo potanjurati; saditi valja u dobro drenirano tlo tako da donji listovi ne dodiruju tlo, valja poštivati plodored.

Kemijska zaštita u proizvodnji presada obavlja se uporabom fungicida na osnovi cineba.

2. PLAMENJAČA (*Bremia lactucae*)

Karakteristični simptomi u početku jesu svijetlozelene uglate pjege na licu lista, s bjelkastim maškom na naličju lista. Kasnije pjege požute i nekrotiziraju. Zaraza može nastati već u fazi prvih listova i tada čitava biljka može propasti; ako se zaraza pojavi kasnije, propadaju samo zaraženi listovi.



Biljke salate osjetljive su u svim fazama razvoja, osobito pri povoljnim temperaturama (2 - 30 °C) i visokoj vlazi.

Bolest se najčešće prenosi zaraženim biljnim ostacima, sa zaraženih korova iz iste porodice (vjetrom) i sjemenom.

Radi sprečavanja pojave preporučuje se provođenje preventivnih mjera zaštite, kao što su odstranjivanje i uništavanje biljnih ostataka, sjetva otpornijih hibrida, plodored, a ako se navodnjava kišenjem, navodnjavati valja isključivo pred večer.

Kemijske mjere zaštite jesu prskanje pripravcima na osnovi fosetila i tolilfluorida.

3. BIJELA TRULEŽ (*Sclerotinia* spp.)

Simptomi se javljaju prvo na stabljici uz površinu tla i šire se prema korijenu. Zaraza se širi s vanjskih na unutarnje listove. Glavice se pretvaraju u vlažnu sluzavu masu, na kojima se razvija bijela "vatasta" prevlaka. Postupno se formiraju crna plodna tijela gljive.



Plodna tijela gljive ostaju u tlu mnogo godina.

Preventivne mjere zaštite obvezatno treba provoditi, a to su odstranjivanje i uništavanje biljnih ostataka i zaraženih biljaka (pazeći pri tom da plodna tijela gljive ne padnu na tlo); površinski sloj tla (5-8 cm) treba održavati prosušanim i tlo prije sadnje dezinficirati primjenom fizikalnih ili kemijskih mjera.

Kemijske mjere jesu uporaba fungicida na osnovi vinklozolina i iprodiona.



5. NEMATODE KORIJEHOVIH KVRŽICA (*Meloidogyne* spp.)

Simptomi se vide na glavnom, a kasnije i na postranom korijenu kao sitne kvržice.

Za vrlo jakog napada propadaju pojedine biljke, najčešće u oazama.

Preventivna zaštita temelji se na uzgoju otpornih ili tolerantnih sorata, mogu se saditi biljke koje su neprijatelji nematoda (iz rodova *Asparagus*, *Tagetes*

itd.). Najefikasnija je mjera sterilizacija tla, fizikalna ili kemijska.



BOLESTI I ŠTETNICI KUPUSA

GLJIVIČNE BOLESTI KUPUSA

1. POLIJEGANJE PRESADA (*Pythium* spp., *Rhizoctonia solani*, *Olpidium brassicae*, *Alternaria brassicae*, *Phoma lingam*)

Najčešće je to kompleksna bolest kojoj pogoduju uvjeti veće relativne vlage, gustog sklopa, težeg tla i nepovoljnih temperatura za nicanje kupusa. Biljke postaju tanje u zoni korijenova vrata, lome se i padaju. Uz obilje vode bolest se prenosi s biljke na biljku pa

sadnje, vodeći računa o karenci.



2. PUŽEVI

Prisutnost puževa može se primijetiti po grizotinama na listovima, sluzavim tragovima i izmetu. Najveće štete rade za vlažna vremena i noću.

Radi sprečavanja šteta od puževa preporučuje se provođenje preventivnih mjera zaštite postavljanjem mamaca na osnovi metaldehida ili metiokarba.



3. LISNE UŠI

Štete se očituju na lišću, na kojem uši sišu sokove; lišće se kovrča, žuti i deformira.

Radi sprečavanja pojave lisnih uši preporučuje se provođenje preventivnih mjera zaštite u obliku uništavanja korova koji su domaćini lisnim ušima u nasadu i oko njega. Ako se proizvodi u zaštićenom prostoru, ulaz lisnih uši iz okoline može se spriječiti postavljanjem specijalnih gustih mreža na sve

otvore.

U zaštićenom prostoru mogu se koristiti i biološke mjere zaštite uporabom prirodnih neprijatelja, prvenstveno predatora i parazita.



4. KORIJENOVE UŠI SALATE (Pemphigus bursarius)

Uši su narančastosmeđe boje zatka, prekrivene bjeličastom vunastom prevlakom. Sišu na korijenju, pa biljke zaostaju u rastu.

Sušno i toplo vrijeme pogoduje razvoju uši.

Kemijska zaštita rijetko se provodi, iznimno se salata može zalijevati pripravcima na osnovi diazinona i pirimikarba.

4. SIVA PLIJESAN (Botrytis cinerea)



Na korijenovu vratu, stabljici i starijim listovima javljaju se smeđe pjege, kasnije se simptomi šire na unutarnje listove. Zaraženi dio biljke prekriven je karakterističnom sivkastom paučinastom prevlakom.

Gljiva napada brojne biljke domačine u svim razvojnim stadijima, od sjetve do berbe.

Niže temperature i visoka vlažnost, što je česta pojava u negrijanim zaštićenim prostorima, pogoduju razvoju gljive.

Radi sprečavanja pojave preporučuje se provođenje preventivnih mjera zaštite, a to su odstranjivanje i uništavanje biljnih ostataka, sjetva zdravog sjemena, uravnotežena gnojidba (da se ne stvori višak dušika, a manjak kalcija u tlu) i smanjivanje vlažnosti provjetravanjem ili grijanjem.

Kemijska zaštita obuhvaća uporabu fungicida na osnovi vinklozolina, iprodiona i tolitfluanaida.

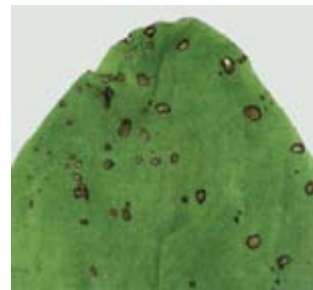
5. PEPELNICA (Erysiphe cichoriacearum)

List na licu i naličju izgleda kao da je posut prljavo bijelim prahom. Na mjestima jakog napada listovi postaju žučkasti, posmeđe i propadnu. Glavice ostaju malene i loše kvalitete.

Gljiva prezimi na biljnim ostacima, a širi se vjetrom i na veće udaljenosti.

Preporučuje se odstranjivanje i uništavanje biljnih ostataka.

Kemijske mjere zaštite - elementarni sumpor ima dobro djelovanje protiv pepelnice, ali uz odgovarajuću temperaturu.



6. PRSTENASTA PJEGAVOST (Alternaria cichorii)

Prepoznaje se po ovalnim pjegama neravnog ruba, unutar kojih se vidi nekoliko prstenova. Simptomi se prvo javljaju na vanjskim listovima pojedinačno, no uz povoljne uvjete za razvoj bolesti pjege se spajaju i propada veći dio biljke.

Gljiva se prenosi sjemenom i zaraženim biljnim ostacima.

Bitno je provođenje preventivnih mjera zaštite, i to sjetva kvalitetnog

deklariranog sjemena te odstranjivanje i uništavanje biljnih ostataka.

7. SMEĐA PJEGAVOST (Marssonina panattoniana)

Simptomi se najčešće prvo javljaju uz glavnu žilu vanjskih listova u obliku ovalnih vodenastih pjega obrubljenih crvenim rubom. Kasnije se simptomi šire i na unutarnje listove, unutrašnjost pjege postane žuta pa potom smeđa, biljka zaostaje u rastu.

Bolest se najčešće prenosi zaraženim biljnim ostacima salate i korova iz iste porodice te sjemenom.

Preporučuje se provođenje preventivnih mjera zaštite odstranjivanjem i uništavanjem biljnih ostataka i korova.

BAKTERIJSKE BOLESTI SALATE I ENDIVIJE



1. BAKTERIJSKA TRULEŽ LISTOVA I STABLJIKE (Xantomonas campestris)

Na rubovima starijih, potpuno razvijenih listova javljaju se male (< 3 mm) vodenaste pjege oštih rubova. Pjege se brzo šire i pocrne, a obrubljene su žilama listova. Samo katkad simptomi se mogu naći u mladim biljkama na stabljici; tada se napadnuta biljka suši.

Razvoju bakterije pogoduju vlažni klimatski uvjeti pa je potrebno izbjegavati proizvodnju salate u kišnom razdoblju i zalijevanje kišenjem.

Najčešće se prenosi sjemenom i zaraženim biljnim ostacima salate i korova iz iste porodice.

Sve bakterijske biljne bolesti teško se suzbijaju; stoga treba provoditi preventivne mjere zaštite, i to sjetvom kvalitetnog deklariranog sjemena i zaoravanjem biljnih ostataka.

Pripravci na osnovi bakra imaju samo slabo preventivno djelovanje, a neki hibridi osjetljivi su na te pripravke.



2. BAKTERIJSKA RUBNA TRULEŽ (Pseudomonas marginalis)

Simptomi bolesti javljaju se na vanjskim listovima u obliku vodenastog venuća ruba lista. Na žilama napadnutih listova mogu se vidjeti malene tamnocrvene pjege. Samo katkad može

biti zahvaćen čitav list. Zaražene žile posmeđe ili pocrne prije nego što se list osuši i postane poput papira.

Za razvoj bolesti potrebno je vlaženje lista pa je bolje navodnjavati kapanjem nego zalijevanjem po biljci.

Preporučuje se provođenje preventivnih mjera zaštite odstranjivanjem i uništavanjem biljnih ostataka i plodoredom.

3. BAKTERIJSKA TRULEŽ UNUTRAŠNJIH LISTOVA (Pseudomonas cichorii)

Prepoznaje se po karakterističnim sjajnim tamnosmeđim pjegama promjera nekoliko milimetara. Pjege se pojavljuju na plojci i peteljci unutarnjih listova, a žile listova nisu zahvaćene. Često se simptomi primijete tek kada se glavica otvori.

Teško ju je suzbijati, stoga preporučujemo provođenje preventivnih mjera zaštite odstranjivanjem i uništavanjem biljnih ostataka, plodoredom i zalijevanjem pod list.

VIROZE SALATE I ENDIVIJE



1. VIRUS ZADEBLJANJA ŽILA SALATE

Simptome zaraze uočavamo na listovima uzduž lisnih žila, koje posvijetle i zadebljaju, pa je rub lista nakovrčan. Vanjski listovi strše uspravno i ako je zaraza nastala rano, glavice se ne formiraju pravilno i ostaju malene.

Ovaj virus prenosi gljiva (*Olpidium brassicae*) koja se nalazi u tlu.

Sterilizacijom tla, fizikalnom ili kemijskom, može se uništiti gljiva prenositelj ovog virusa.

ŠTETNICI SALATE I ENDIVIJE

1. SOVICE POZEMLJUŠE

Gusjenica nagriže biljku sasvim uz površinu tla ili malo iznad nje. Biljka koju je oštetila gusjenica žuti i suši se.

Gusjenice su sive boje, gola tijela i pri dodiru smotaju se u kolut.

Kemijska mjera zaštite jest uporaba granuliranih insekticida prije sjetve ili